

Pääkirjoitus:

Auto, tekniikka ja kuljetus 6/2016

Suomi kaatamassa omaa

kuljetuselinkeinoaan

Ruotsissa (myös Tanskassa, Norjassa) laitton kabotaasi on maanvaiva huolimatta kivikovasta suojautumisesta (Suomea moninkertaisesti kovemmat talvirengasmääräykset, tulli- ja poliisivalvonnat). Myös rangaistukset ovat aivan eri luokkaa ankaruudessa kuin Suomessa. Ruotsissa hallinnollisten pikasakkojen lisäksi nostettiin viime vuonna noin 70 syytettä ulkomaalaisia kuljetusliikkeitä vastaan. Myös laittoman kabotaasin lieveilmiöihin herättiin: tyttöjä huumekauppaan, rahanpesuun ja kansainväliseen järjestäytyneeseen kuljetusrikollisuuteen.

Suomessa vastaavaa ei ole VM, SM ja LVM antavat ymmärtää.

Huolimatta vahvoista suojautumistoimista Ruotsiin syntyi tyytymättömien kansanliike **”Här stannar Sverige”**

(Tähän Ruotsi pysähtyy) vastustamaan ”Rekkaprotesteilla” laitonta kabotaasia ja vaatimaan tiukennettua tulli- ja poliisivalvontaa.

Suomessa yritettiin kiristää EU-kabotaasidirektiivin sanamuotoa ”väliaikainen kuljetus” tarkoittamaan erikseen jokaista kuormanpurkua ja enintään 10 kuljetusta kolmen kk:n aikanasamalla autolla.

Se ei sopinut kaikille. Etenkään ei EK:lle, joka ajaa teollisuudelle seurauksista välittämättä mahdollisimman halpoja kuljetuksia. Ulkoministeri

Timo Soinin

ja liikenneministeri

Anne

Bernerin

”vauhdittamina” EU uhkasikin haastaa Suomen EU-oikeuteen, jollei Suomi luovu omasta ”tulkinnastaan”.

Seuraavaksi SOS-hallitus

esitti (HE 143/2015), että eduskunta pikaisesti

vapauttaa EU-maiden kuljetuksia direktiivin

mukaan.

Vaikka eduskunnan liikennevaliokunta (LiV) toteaa 9.6.2016 mietinnössään 17/2016, että EU:n direktiiviä noudatetaan vain ”lähes kaikissa EU-maissa” eikä Suomessa ole – valvonnan puutteessa - luotettavaa tietoa kabotaasista, vielä vähemmän laittomasta kabotaasista, se ei saanut hallitusta perääntymään.

LiV:n mietintö hallituksen esityksestä on avuttomuuden toivomuslaari. Siinä LiV ”pitää esille tuotuja huolia laittomasta kabotaasista perusteltuina”, ”vaatii” valvontaan tehokkuutta, ”edellyttää” LVM:n ja SM:n valvovan EU:n kabotaasisääntöjen ja Suomen työehtosopimusten noudattamista, ”edellyttää” LVM:ltä tarkkaa seurantaa, ”korostaa” valtioneuvoston valvontavastuuta ja ”vaatii” tuomaan esille Suomen erityispiirteitä EU:n jatkovalmistelussa. Vain esittääkseen lopuksi lammasmaisesti hallituksen esityksen hyväksymistä muuttamattomana.

Eduskunta hyväksyi näin LiV:n suosituksella pikavauhtia SOS-hallituksen esityksen kabotaasin helpottamiseksi EU-direktiivin epämääräisen sanamuodon mukaisesti. Vaikka samalla tiedetään että EU on tyytymätön kabotaasidirektiiviinsä ja on muokkaamassa sitä nykyistä tarkemmin valvottavaksi kaikilla Euroopan teillä GPS-tekniikalla ja tiukentamassa entisistä itäblokin maista vellovan halpatyövoiman ja ale-kuljetusyritysten hallintaa. Juostessaan EU:n hyväilyjen perään Suomen SOS-hallitus ei vain malttanut odottaa EU:n kiristettyjä muutoksia kabotaasidirektiiviinsä.

Kabotaasimääräysten höllentäminen ajaa tehokkaan valvonnan puuttuessa ja aikansa eläneiden ajoneuvoteknisten määräysten vallitessa Suomen kuljetuselinkeinon entistä syvemmälle suohon. Suomen lepsut, liikenneturvallisuuksikin kiistatta vaarantavat rengas- ym. määräykset ja käytännössä olematon tull- ja poliisivalvonta antavat selviä viitteitä, että kabotaasihaitat ovat monikertaiset Ruotsiin verrattuna. Yrityksiä kaatuu, niitä karkaa kiihtyvästi mm. Baltian maihin, veronmaksajia ja työpaikkoja menetetään entisen itä-blokin ja Venäjän nk. halpakuljettajille. Oletettavasti myös rikolliset lieveilmiöt ovat saaneet vahvemman jalansijan Suomessa kuin Ruotsissa. SOS-hallitus tietää yhtä hyvin kuin LiV, että vaatimukset valvonnan lisäämiseksi, esitutinnan korvaamiseksi hallintomenettelyllä satamissa ja teillä sekä rengassääntöjen, rakennevaatimusten ja ajokorttivaatimusten päivittämiseksi nykyvaatimukset täyttäväksi eivät toteudu.

Ruotsi-lähtöinen ja yhteispohjoismaiseksi kasvanut ”

Här stannar Norden”

(Tähän Pohjola pysähtyy) saavuttaa tuloksia Ruotsissa ja Norjassa. Ruotsista Suomeenkin rantautunut, Suomessa jo 16. Rekkaprotesti 21.6. Helsingin Eduskuntatalolla oli suomalaisen ammattiliikenteen moneen kertaan toistama vastalause Suomen olemattomalle kabotaasivalvonnalle. SOS-hallitus ja eduskunta ohittavat sen olankohautuksella. AKT ja SKAL vakuuttavat myötätuntoaan. Ja EK:n ajaa suurteollisuudelle yhä uusia ale-halpoja kuljetuksia.

Ja kansa maksaa yhä raskaammista kielteisistä seurauksista.